

Onderwerp Ontwerpbestemmingsplan Gebouwd Erfgoed Groningen en ontwerp
afwegingskader Cultuurhistorie

Steller Claudia Versloot/ Marcel Stellingwerf

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8889

Bijlage(n) 9

Ons kenmerk 386009-2021

Datum 22-12-2021

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het ontwerpbestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen' leggen wij gedurende 6 weken ter inzage in het kader van de zienswijzenprocedure. In mei 2020 informeerden wij u over de terinzagelegging van het *voorontwerp*bestemmingsplan Gebouwd Erfgoed Groningen.

In het coalitieakkoord 'gezond, groen, gelukkig Groningen' wordt het belang van een goede leefkwaliteit; de kwaliteit van de leefomgeving en de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte benoemd. In onze (binnen)stad en dorpen staat verblijfskwaliteit dan ook voorop. De geschiedenis van onze stad, dorpen en buitengebieden zegt iets over onze identiteit. Wij koesteren onze cultuurhistorie en het gebouwd erfgoed is een van onze uitgangspunten voor gebiedsontwikkeling. Door het vastleggen van de cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan willen we de leefkwaliteit en de beleving van de stad beschermen.

In de Erfgoednota zijn accenten gelegd binnen het gemeentelijke erfgoedbeleid. Cultuurhistorie in relatie tot de ruimtelijke ordening is één van deze nieuwe accenten. Het is een belangrijk item waarmee een hiaat in de borging van historische, ruimtelijke karakteristieken wordt gevuld.

Aanleiding voor het maken van het bestemmingsplan is dat de gemeente Groningen dient te voldoen aan het artikel 'Bescherming beeldbepalende en/of karakteristieke panden', artikel 2.9.1 van de Provinciale Omgevingsverordening (POV). De provincie Groningen heeft in de POV een rechtstreeks werkende regel opgenomen die een sloopverbod op alle panden in het grondgebied van de voormalige gemeente Groningen legt. Dit heeft te

maken met de aardbevingsproblematiek. Dit algehele sloopverbod geldt zolang de gemeente geen beschermend bestemmingsplan voor het ruimtelijke erfgoed op pandniveau heeft vastgesteld. Zodra een beschermend bestemmingsplan is vastgesteld voor cultuurhistorisch waardevolle bebouwing vervalt het sloopverbod. Dit bestemmingsplan biedt deze bescherming.

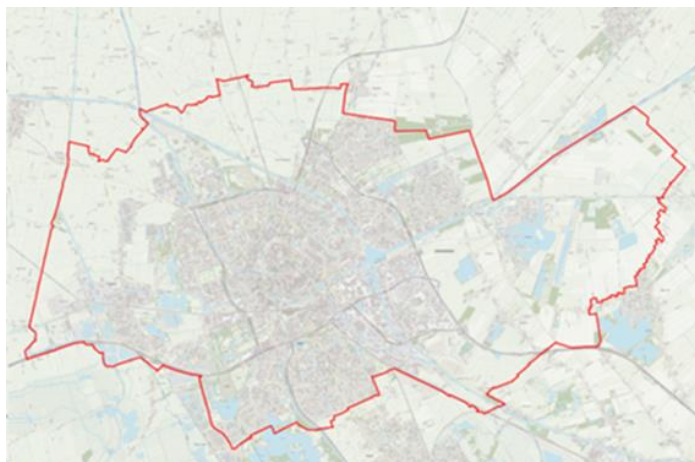
Het bestemmingsplan omvat het grondgebied van de voormalige gemeente Groningen. En voorziet in een regeling die nadere voorwaarden stelt aan het verlenen van een omgevingsvergunning voor het slopen van beeldondersteunende en karakteristieke gebouwen en objecten in de gemeente. Onder objecten worden bouwwerken zoals bruggen en hekwerken bedoeld.

Ten Boer en Haren

In 2018 is voor de voormalige gemeente Ten Boer de bescherming van waardevolle panden geregeld in het bestemmingsplan Gebouwd erfgoed en parkeren (kenmerk: TB18.7145174). Voor de oude gemeente Haren is de direct werkende regel van de POV niet van toepassing, omdat dit niet in het aangewezen aardbevingen gebied ligt.

Echter, het bestemmingsplan dat zou toezien op de borging van het planologische erfgoed is voor de gemeentelijke samenvoeging niet vastgesteld. Hier geldt dan ook nog steeds de opgave om de ruimtelijke erfgoedwaarden te borgen.

In Ten Boer en Haren is door RAAP daarom ook een inventarisatie en waardering van het onbeschermd erfgoed uitgevoerd. Op deze wijze is voor de gehele nieuwe gemeente de onbeschermd cultuurhistorische waarden in beeld gebracht. Het uitgangspunt is om deze cultuurhistorische waarden in de toekomst per deelgebied integraal in het nieuwe omgevingsplan op te nemen. De bescherming van de karakteristieke en beeldondersteunende objecten in deze gebieden nemen we op een later tijdstip mee in het Omgevingsplan. De planning is dat het omgevingsplan tussen 2021 en 2025 zal worden vastgesteld.

Figuur 1 grensgebied voormalige gemeente Groningen.

Daarnaast zijn we in het kader van de Besluit ruimtelijke ordening verplicht de belangen van de aanwezige cultuurhistorische waarden af te wegen in onze bestemmingsplannen en indien nodig hierin vast te leggen.

Doel van het bestemmingsplan

Met dit bestemmingsplan worden alle karakteristieke en beeldondersteunende objecten in het grondgebied van de voormalige gemeente Groningen vastgelegd en voorzien van een regeling die toeziet op het, voor zover mogelijk, in stand houden van de cultuurhistorische relevante kenmerken van deze gebouwen en objecten.

De ruimtelijk relevante verschijningsvorm van de geselecteerde gebouwen en objecten wordt vastgelegd en bij karakteristieke panden ook de karakteristieke onderdelen. Sloop (of gedeeltelijke sloop en/of verregaande transformatie) is gekoppeld aan een vergunning.

In voorkomende gevallen kan de sloop van objecten worden toegestaan, mits wordt voldaan aan voorwaarden waaronder sloop kan plaatsvinden. Afhankelijk van de situatie en relevantie van de karakteristieke en ruimtelijke waarden wordt integraal afgewogen of sloop tot de mogelijkheden behoort, eventueel met voorwaarden voor herontwikkeling van de locatie. Dit is maatwerk per pand. Bij sloop kunnen er aanvullende eisen aan de nieuwbouw gesteld worden met inachtneming van de ruimtelijke karakteristieken van de context waar gebouw of object in staat.

Wat betekent het als je pand in het bestemmingsplan is aangeduid als karakteristiek of beeldondersteunend?

De eigenaar krijgt op twee manieren te maken met de regels uit dit bestemmingsplan. Ten eerste legt het de huidige vorm (contour) van het gebouw of object vast. Dit gaat dan om onderdelen zoals de bouwhoogte, goothoogte en nokrichting. Ten tweede is er een sloopverbod opgenomen voor het (gedeeltelijk) slopen van de buitenkant van het gebouw of object. Het doel van dit bestemmingsplan is dat er niet 'zomaar' sloop/nieuwbouw of

verdiepingen bijgeplaatst kunnen worden zonder dat de cultuurhistorische waarden zijn afgewogen.

Het gaat dus niet om de binnenkant. Daarnaast heeft dit bestemmingsplan geen invloed op de overige regelgeving (die niet in dit bestemmingsplan wordt behandeld). Staat een gebouw of object bijvoorbeeld in een beschermd stads- of dorpsgezicht? Dan wordt het bouwplan van de eigenaar ook aan deze regelgeving getoetst (en is op basis van de regelgeving voor het stadsgezicht wellicht wel een omgevingsvergunning nodig). Ook heeft dit bestemmingsplan geen invloed op het vergunningsvrij bouwen.

Afwegingskader Cultuurhistorie

Op basis van de reacties tijdens de ter inzagelegging is gebleken dat de zorg van interne en externe partijen niet zozeer over de erfgoedstatus gaat, maar gericht is op het complexer worden van de omgevingsvergunningsprocedure. Er moet nu nóg een afweging worden gemaakt en hoe wordt deze dan op een heldere en efficiënte wijze gedaan? Het afwegingskader Cultuurhistorie legt uit hoe bij het maken van een bouwplan omgegaan wordt met de karakteristieken van een pand. En helpt de gemeente om een goed besluit te nemen over (gedeeltelijke) sloop. Mag (een deel van) een pand gesloopt worden? Dan staan in het afwegingskader de uitgangspunten voor herbouw.

Voor het afwegingskader is gewerkt met een interne en externe klankbordgroep. Deelnemers van de externe klankbordgroep zijn onder andere vertegenwoordigers van: corporatie, architect, ontwikkelaar, eigenaren en een cultuurhistorische vereniging.

Overige (onbeschermd) erfgoedwaarden

Onlangs heeft u van ons een brief 'RAAP-rapport 4413, Erfgoed in de gemeente Groningen', kenmerk 286948-2021:909639, ontvangen. Daarin hebben we u geïnformeerd over de laatste stand van zaken over het erfgoedprogramma, het proces wat doorlopen is en wat nog gaat komen. Voor het borgen van de panden met 10, 11 en 12 punten is een plan van aanpak nodig. De planning is dat we in het 1^e kwartaal 2022 met een voorstel bij u komen.

Participatietraject en inspraak

De eigenaren zijn op de hoogte gebracht – net als bij andere bestemmingsplannen – van de bekendmaking via de reguliere lijnen. Daarnaast hebben we het inspraaktraject ook kenbaar gemaakt via stemvan.groningen.nl/. En is een digitale informatiebijeenkomst gehouden (wegens Corona-restricties).

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 4 juni tot en met 29 juli 2020. Er zijn 27 inspraakreacties ontvangen. In het bijgevoegde inspraakrapport zijn ze samengevat en van commentaar voorzien. Wij hebben

naar aanleiding van de reacties wijzigingen in het plan aangebracht. Voor de inhoud daarvan verwijzen wij u naar het inspraakrapport.

In juni 2021 hebben we de eigenaren via diverse mediakanalen (digitale nieuwsbrieven, advertentie Dagblad van het Noorden) proberen te bereiken en ze zo goed mogelijk van informatie willen voorzien. Informatie over het bestemmingsplan “Gebouwd Erfgoed Groningen” is op de website <https://erfgoed.groningen.nl/> te vinden.

Verdere procedure

Het ontwerpbestemmingsplan en het afwegingskader gaan gedurende 6 weken ter inzage. Iedereen kan een zienswijze op het plan indienen. Vervolgens leggen wij u, na beoordeling van de ingekomen zienswijzen, een voorstel voor vaststelling van het plan voor. Daarna is er voor belanghebbenden voor het bestemmingsplan nog de mogelijkheid van beroep. Tegelijkertijd met de vaststelling van het bestemmingsplan wordt ook het afwegingskader Cultuurhistorie ter vaststelling aan u voorgelegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.